

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 263 «Цивільна безпека»
галузі знань 26 «Цивільна безпека»
Кваліфікація: магістр з цивільної безпеки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(протокол № _____ від «___» _____ 2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.07.2024 р.

Ректор _____ д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(наказ № _____ від «___» _____ 2024 р.)

Запоріжжя, 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми

_____ к.т.н., професор Юрій РОГАЧ

« ____ » _____ 2024 р.

Декан факультету агротехнологій та екології

_____ к.с.-г.н., доцент Ірина ІВАНОВА

« ____ » _____ 2024 р.

Перший проректор

_____ к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО

« ____ » _____ 2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 263 «Цивільна безпека» модернізовано у 2021 році відповідно до стандарту вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 22.10.2020 р. №1291).

Вперше освітньо-професійну програму було введено в дію у відповідності до рішення Вченої ради ТДАТУ у 2016 році.

Розробники освітньо-професійної програми:

Рогач Юрій Петрович – гарант освітньо-професійної програми, керівник робочої групи, кандидат технічних наук, професор кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Зоря Михайло Віталійович – кандидат технічних наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Яцух Олег Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Падалка Ганна Олександрівна – асистент кафедри цивільної безпеки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Яшин Олександр Володимирович – перший заступник начальника аварійно-рятувального загону спеціального призначення Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Запорізькій області.

Пахомова Дарія Сергіївна – здобувач вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 263 «Цивільна безпека» Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Никифоров Сергій Валентинович – начальник Мелітопольського відділення управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України у Запорізькій області.

Ромась Володимир Іванович – провідний інженер з охорони праці Мелітопольських високовольтних електричних мереж ПАТ «Запоріжжяобленерго».

Розглянуто на засіданні кафедри цивільної безпеки
Протокол №___ від «___» _____ 2024 р.

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології
Протокол №___ від «___» _____ 2024 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Кафедра цивільної безпеки
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень. Магістр з цивільної безпеки
Офіційна назва освітньої програми	Цивільна безпека. Спеціальність 263 «Цивільна безпека»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 6 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про умовну (відкладену) акредитацію від 26 вересня 2023 р. № 5886, дійсний до 26 вересня 2024 р.
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ ENEA – другий цикл, QF LLL – 7 рівень
Передумови	Для здобуття освітнього рівня магістра можуть вступати особи, що здобули освітній рівень бакалавра. Для вступників, які здобули ступінь бакалавра за іншою спеціальністю, проводиться додаткове вступне випробування, на якому вступник повинен продемонструвати компетентності і результати навчання, визначені стандартом вищої освіти освітнього рівня бакалавра спеціальності 263 «Цивільна безпека»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 01 вересня 2024 р. по 28 лютого 2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/ate/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-os-mahistr/
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих фахівців до практичної, управлінської та науково-дослідної діяльності у сфері цивільного захисту, виробничої та техногенної безпеки; формування особистості фахівця, здатного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі цивільної безпеки	

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Галузь знань 26 «Цивільна безпека».</p> <p>Спеціальність 263 «Цивільна безпека».</p> <p><i>Об'єкт вивчення:</i> явища, проблеми, системи, заходи у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, категорії, концепції, принципи, теорії, стратегії розвитку у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності; методи аналізу, оцінки, оптимізації, моделювання, управління та прийняття рішень у сфері цивільної безпеки.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-аналітичні інструменти, прилади та пристрої; інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у сфері професійної діяльності; засоби захисту населення, територій, об'єктів та довкілля у разі загрози та виникнення надзвичайної ситуації, забезпечення безпечних умов праці, запобігання нещасним випадкам на виробництві і професійним захворюванням</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Освітній фокус освітньої програми	<p>Спеціальна в галузі 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека».</p> <p>Ключові слова: цивільна безпека, охорона праці, цивільний захист, пожежна безпека, техногенна безпека, надзвичайна ситуація, аварія, нещасний випадок на виробництві, ризик, експертиза, захист населення, менеджмент безпеки, моніторинг безпеки, управління цивільною безпекою</p>
Особливості програми	<p>Враховує регіональні особливості (висока концентрація в регіоні техногенно-небезпечних об'єктів, потужних енергетичних підприємств), наявний багаторічний досвід підготовки фахівців з питань охорони праці.</p> <p>Зорієнтована на поглиблене вивчення проблем цивільної безпеки на підприємствах аграрного сектору економіки Запорізької області</p>

	<p>Вимагає проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики на підприємствах з підвищеним рівнем небезпеки.</p> <p>Формує магістрів в галузі цивільної безпеки з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень науки і техніки</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно до здобутої освітньої кваліфікації магістр здатний виконувати професійні роботи за професіями, зазначеними у ДК 003:2010. Національний класифікатор України:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інженер з аварійно-рятувальних робіт, код КП 2149.2; - інженер з охорони праці, код КП 2149.2; - експерт технічний з промислової безпеки, код КП 2149.2; - страховий експерт з охорони праці, код КП 2412.2; - експерт з умов праці, код КП 2412.2; - молодший науковий співробітник (галузь інженерної справи), код КП 2149.1; - науковий співробітник (галузь інженерної справи), код КП 2149.1
Продовження освіти	<p>Випускники мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та здобувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle, самоосвіта, проблемно-орієнтоване навчання.</p> <p>Викладання проводиться у формі лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, виробничої практики, виконання комплексної курсової роботи, самостійної освіти на основі підручників та конспектів, дистанційної самопідготовки на освітньому порталі, консультацій з викладачами</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають</p>

	<p>поточний, підсумковий модульний та семестровий (екзамен) контролі знань.</p> <p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ та Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ТДАТУ.</p> <p>Усний захист звіту з виробничої практики, захист комплексної курсової роботи. Державна атестація у формі атестаційного іспиту</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цивільної безпеки
Загальні (універсальні)	<p>ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p>
Спеціальні (фахові), визначені стандартом вищої освіти	<p>ФК1. Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проєктів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки.</p> <p>ФК4. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки.</p> <p>ФК5. Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване</p>

	<p>програмне забезпечення у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК7. Здатність організувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних.</p> <p>ФК8. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців</p>
--	--

7. Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти</p>	<p>РН1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки.</p> <p>РН2. Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу.</p> <p>РН3. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки.</p> <p>РН4. Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проєкти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів.</p> <p>РН5. Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки.</p> <p>РН6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики.</p> <p>РН7. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач.</p> <p>РН8. Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН9. Спілкуватися іноземною мовою усно і письмово в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.</p>
---	--

	<p>RH10. Доносити професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців та широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять.</p> <p>RH11. Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження.</p> <p>RH12. Визначати показники та характеристики продукції, процесів, послуг щодо їх відповідності вимогам стандартів під час розв'язання практичних та/або наукових задач.</p> <p>RH13. Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності.</p> <p>RH14. Здійснювати прогнозування, оцінку ризику під час професійної діяльності та можливості відповідних підрозділів щодо реагування на надзвичайні ситуації та події.</p> <p>RH15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж.</p> <p>RH16. Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси.</p> <p>RH17. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає ліцензійним вимогам. Для спеціальної професійної підготовки здобувачів вищої освіти функціонують навчально-лабораторні приміщення технічних засобів контролю умов праці, цивільної безпеки, охорони праці, електробезпеки.</p> <p>Наявність необхідної соціально-побутової інфраструктури, кількості місць в гуртожитках у відповідності з нормою.</p>

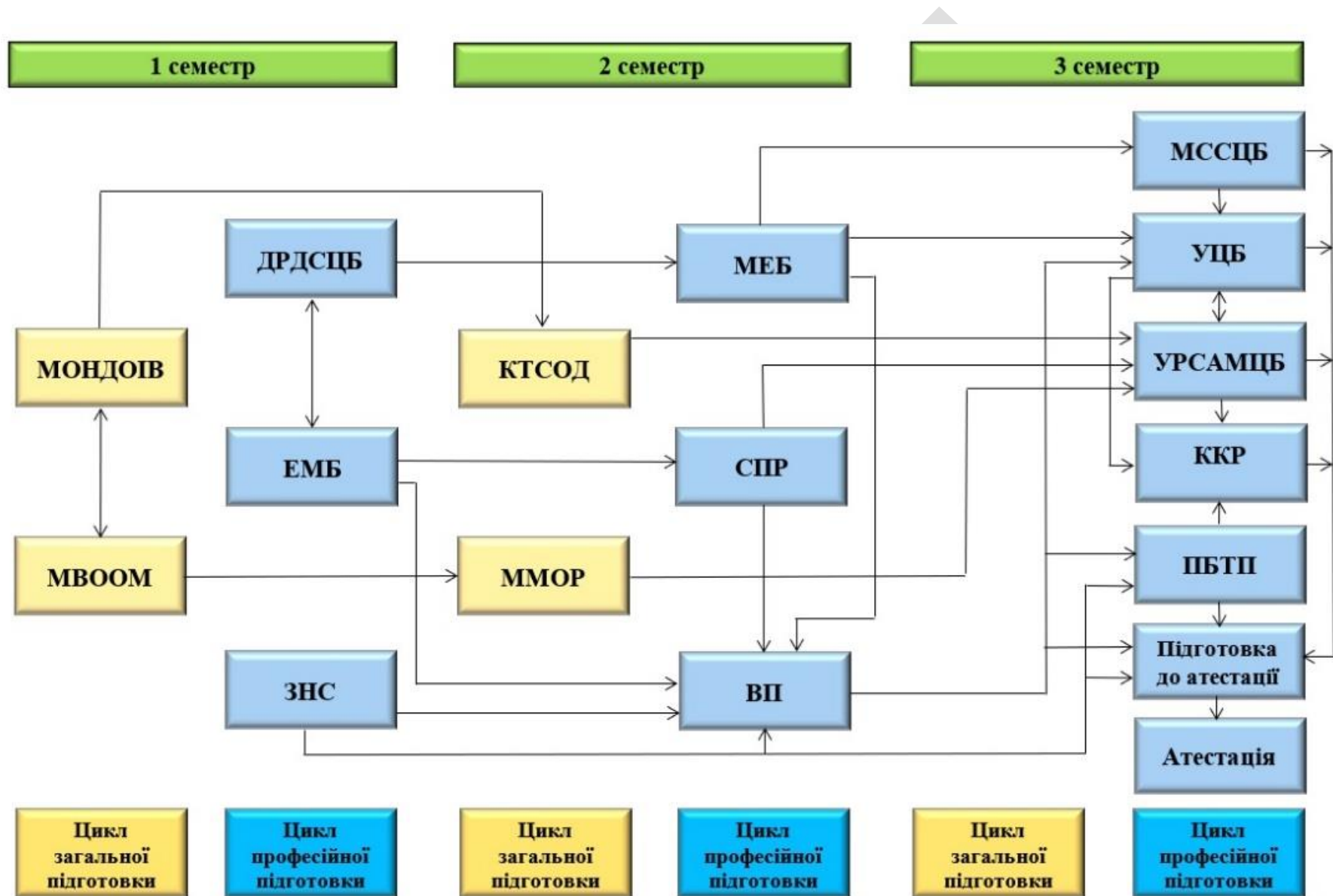
	Безлімітне користування мережею Інтернет
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka</p> <p>Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua</p> <p>Електронний інституційний депозитарій elarTSATU – http://elar.tsatu.edu.ua/</p> <p>Читальна зала з вільним доступом до мережі Інтернет</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин.</p> <p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ».</p> <p>У рамках двосторонніх договорів про встановлення науково-освітянських відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТДАТУ за кордоном».</p> <p>У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та навчальними закладами країн-партнерів http://www.tsatu.edu.ua/vmz/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності (МОНДОІВ)	3	Екзамен
OK2	Комп'ютерні технології статистичної обробки даних (КТСОД)	4	Екзамен
OK3	Математичні методи обґрунтування рішень (ММОР)	3	Диф. залік
OK4	Методика викладання з основами ораторського мистецтва (МВООМ)	3	Диф. залік
Всього за циклом загальної підготовки		13	Е - 2; ДЗ - 2
2. Цикл професійної підготовки			
OK5	Державне регулювання діяльності у сфері цивільної безпеки (ДРДСЦБ)	5	Екзамен
OK6	Захист у надзвичайних ситуаціях (ЗНС)	5	Екзамен
OK7	Економіка і менеджмент безпеки (ЕМБ)	5	Екзамен
OK8	Моніторинг та експертиза безпеки (МЕБ)	4	Екзамен
OK9	Метрологія, стандартизація і сертифікація з цивільної безпеки (МССЦБ)	3	Екзамен
OK10	Управління цивільною безпекою (УЦБ)	4	Екзамен
OK11	Страховання професійних ризиків (СПР)	4	Екзамен
OK12	Управління ризиком, системний аналіз і моделювання в цивільній безпеці (УРСАМЦБ)	4	Екзамен
OK13	Комплексна курсова робота (ККР)	3	Диф. залік
OK14	Пожежна безпека технологічних процесів (ПБТП)	4	Екзамен
Всього		41	Е - 9; ДЗ - 1
2.1 Практична підготовка			
OK15	Виробнича практика (ВП)	6	Диф. залік
Всього		6	ДЗ - 1
Всього за циклом професійної підготовки		47	Е - 9; ДЗ - 2
ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ЗДОБУВАЧА			
ВК1	Дисципліна за вибором (майнор 1)	3	Диф. залік

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ВК2	Дисципліна за вибором (майнор 1)	3	Диф. залік
ВК3	Дисципліна за вибором (майнор 1)	3	Диф. залік
ВК4	Дисципліна за вибором (майнор 1)	3	Диф. залік
ВК5	Дисципліна за вибором (майнор 2)	3	Диф. залік
ВК6	Дисципліна за вибором (майнор 2)	3	Диф. залік
ВК7	Дисципліна за вибором (майнор 2)	3	Диф. залік
ВК8	Дисципліна за вибором (майнор 2)	3	Диф. залік
<i>Всього дисциплін за вибором студента</i>		24	<i>ДЗ - 8</i>
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти		5	
Атестація здобувачів вищої освіти		1	
<i>Всього за іншими складовими</i>		6	
Разом за обов'язковою частиною підготовки		66	<i>Е - 11; ДЗ - 4</i>
Разом за вибірковою частиною підготовки		24	<i>ДЗ - 8</i>
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	<i>Е - 11; ДЗ - 12</i>

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників за освітньою програмою «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня здійснюється у формі атестаційного іспиту
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» другого (магістерського) рівня та цією освітньою програмою. Заклад вищої освіти допускає до складання атестаційного іспиту осіб, які здобувають ступінь магістра, за умови відсутності в них академічної заборгованості.

5. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного функціонує система управління якістю, яка відповідає вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ EN ISO 9001:2018. <http://www.tsatu.edu.ua/op/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti/>

У ТДАТУ впроваджена система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка регламентується [«Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного»](#), затвердженим наказом ректора університету від 05.10.2022 р. №88-ОД.

З метою ефективного функціонування системи забезпечення якості вищої освіти у ТДАТУ створено відділ, який у своїй роботі керується [«Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного»](#). Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/>

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою програмою «Цивільна безпека»:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітньої програми, який здійснюється за результатами її моніторингу за участю групи забезпечення спеціальності, роботодавців, академічної спільноти, здобувачів вищої освіти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;

- включення роботодавців та здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (викладачів, здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників та ін.) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями групи забезпечення з метою підвищення якості освіти за даною освітньою програмою на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/op/monitorynh-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються [Кодексом честі ТДАТУ](#) та [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#);
- регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>. Усі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ТДАТУ перевіряються на предмет академічного плагіату;
- аналіз відгуків керівників виробничої практики щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- систематичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (після завершення семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням [Навчально-наукового центру ТДАТУ](#));
- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників після завершення навчального року, що здійснюється відповідно до [«Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників ТДАТУ»](#) згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за освітньою програмою, яке спрямоване на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проектах, грантових програмах;
- залучення молодих викладачів до роботи [Вищої школи педагогічної майстерності](#), яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне

забезпечення, освітній портал MOODLE), що відповідає ліцензійним вимогам;

– використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі MOODLE, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозиторієм;

– розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету.

6. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ СКЛАДОВИХ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів визначених освітньою програмою компетентностям (таблиця 1);

- програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонентів (таблиця 2);

- визначених освітньою програмою компетентностей та обов'язкових компонентів освітньої програми (таблиця 3).

**Матриця відповідності визначених освітньою
програмою результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	Компетентності															
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності							Спеціальні (фахові) компетентності							
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8
PH1	+	+					+									
PH2	+	+					+		+							
PH3	+	+					+		+	+						
PH4	+			+												
PH5	+		+				+	+	+				+			
PH6	+							+	+							
PH7	+											+		+		
PH8	+										+		+			
PH9	+		+													+
PH10	+						+									+
PH11	+			+	+				+							
PH12	+							+							+	
PH13	+					+							+		+	
PH14	+	+				+					+					
PH15	+			+						+		+				
PH16	+								+	+	+					
PH17	+			+					+							

Таблиця 2

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонентів

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти														
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15
РН1. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки для розв'язання наукових і прикладних задач у сфері цивільної безпеки	+		+	+							+		+		+
РН2. Ефективно управляти складними робочими процесами у сфері цивільної безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу								+	+	+			+		+
РН3. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки	+					+	+				+	+		+	+
РН4. Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів						+	+	+				+	+		+
РН5. Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки						+	+	+			+	+		+	+
РН6. Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики								+	+	+			+	+	+
РН7. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення під час розв'язання практичних та/або наукових задач		+	+	+			+						+	+	
РН8. Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності		+						+				+		+	+

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти														
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15
PH9. Спілкуватися іноземною мовою усно і письмово в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності				+											
PH10. Доносити професійні знання, власні обґрунтування та висновки до фахівців та широкого загалу, володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення навчальних занять	+			+						+					+
PH11. Розв'язувати проблеми у нових або незнайомих ситуаціях за наявності неповної або обмеженої інформації, оцінювати ризики, здійснювати відповідні дослідження		+	+			+		+				+	+	+	+
PH12. Визначати показники та характеристики продукції, процесів, послуг щодо їх відповідності вимогам стандартів під час розв'язання практичних та/або наукових задач					+			+	+				+	+	+
PH13. Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності					+	+	+	+	+	+			+	+	+
PH14. Здійснювати прогнозування, оцінку ризику під час професійної діяльності та можливості відповідних підрозділів щодо реагування на надзвичайні ситуації та події		+	+			+					+	+	+	+	+
PH15. Аналізувати та оцінювати стан забезпечення цивільного захисту, техногенної та виробничої безпеки об'єктів, будівель, споруд, інженерних мереж						+		+	+				+	+	+
PH16. Приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси			+			+	+			+		+	+		+
PH17. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію	+	+		+	+	+		+					+	+	

**Матриця відповідності визначених освітньою програмою
компетентностей та обов'язкових компонент освітньої програми**

Компетентності	Обов'язкові освітні компоненти														
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15
Загальні:															
ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою				+											
ЗК3. Здатність приймати обґрунтовані рішення	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо		+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу				+								+			
ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Спеціальні (фахові):															
ФК1. Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ФК2. Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3. Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проєктів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+	+	+
ФК4. Здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки		+	+	+		+		+	+			+	+	+	+
ФК5. Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності		+			+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ФК6. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення у сфері професійної діяльності		+	+	+		+						+	+		
ФК7. Здатність організовувати та проводити моніторинг за визначеними об'єктами, явищами та процесами, аналізувати його результати та розроблювати науково-обґрунтовані рекомендації на підставі отриманих даних					+	+	+	+	+	+				+	+
ФК8. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців та нефахівців	+			+						+					+

7. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Стандарт вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в галузі знань 26 Цивільна безпека, спеціальність 263 Цивільна безпека / Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 жовтня 2020 р. №1291 (із змінами) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/01/31/263-Tsyvil.bezp-mah.31.01.22.pdf> (дата звернення: 30.01.2024).
2. Зміни, що вносяться до деяких стандартів вищої освіти для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 січня 2022 р. №26. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-deyakih-standartiv-vishoyi-osviti-2022> (дата звернення: 30.01.2024).
3. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
4. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
5. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 р. №5403-VI (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
6. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти / Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
8. Про затвердження національної рамки кваліфікацій / Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p/paran12#n12> (дата звернення: 30.01.2024).
9. ДК 003:2010 Національний класифікатор України «Класифікатор професій» / Наказ Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. №237 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 30.01.2024).
10. ДСТУ 3891:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2014-01-01]. Київ, 2013. 22 с.
11. ДСТУ 7295:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Моніторинг. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2014-01-01]. Київ, 2013. 11 с.
12. ДСТУ 2293:2014. Охорона праці. Терміни та визначення основних понять. [Чинний від 2015-05-01]. Київ, 2014. 16 с.

13. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 1 «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності». Розділ 1 «Професії керівників, професіоналів, фахівців, та технічних службовців» / Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 р. №336 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0336203-04/ed20041229#Text> (дата звернення: 30.01.2024).

14. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників у сфері цивільного захисту України. Випуск 92 (доопрацьований) / Наказ Державної служби з України з надзвичайних ситуацій від 05 грудня 2018 р. №707 URL: <https://www.dsns.gov.ua/ua/Nakazi/86397.html> (дата звернення: 30.01.2024).

15. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки / Наказ Міністерства освіти і науки України від 25 січня 2021 р. №102 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0122-21#n18> (дата звернення: 30.01.2024).

Гарант освітньо-професійної програми
кандидат технічних наук, професор

підпис

Юрій РОГАЧ